

JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA
ZNANOSTI I UMJETNOSTI

PRIRODOSLOVNA
ISTRAŽIVANJA

KNJIGA 30

ACTA BIOLOGICA II

Prof. dr IVO HORVAT

VEGETACIJA PLANINA ZAPADNE HRVATSKE

SA 4 KARTE BILJNIH ZAJEDNICA SEKCIJE SUŠAK

LA VEGETATION DES MONTAGNES DE LA CROATIE D' OUEST

AVEC 4 CARTES DES GROUPEMENTS VEGETAUX DE LA SECTION
SUŠAK

ZAGREB

1962

UVODNA RIJEČ

U okviru opsežnih radova Instituta za šumarska i lovna istraživanja NR Hrvatske u Zagrebu započeta su kompleksna dugogodišnja vegetacijska i kartografska istraživanja Gorskog Kotara i njegovih primorskih obronaka, koja je izvršio sveuč. prof. dr. Ivo Horvat uz suradnju mladih, uglavnom šumarskih stručnjaka. Taj rad započet je u manjim razmjerima godine 1947. povezanim istraživanjima prof. dr. I. Horvata i ing. J. Šafara. Godine 1948. poprimila su istraživanja — zalaganjem ing. P. Zianija — šire razmjere. Tadanje Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva, a kasnije Privredni savjet pri Vladi FNRJ, preuzeli su financiranje ovog planski zamišljenog rada, na kojem su se pod stručnim vodstvom okupili mlađi šumarski stručnjaci iz sviju republika.

U ovim radovima su obuhvaćene sve struke kojima je vegetacijski pokrov predmet istraživanja ili gospodarenja. Cilj je bio ne samo da se dobije iscrpna slika vegetacijskog pokrova, nego da se stvori siguran temelj za gospodarenje ekonomski najvrednijim šumama, te dadu smjernice za melioraciju degradiranih površina.

Savezno ministarstvo poljoprivrede i šumarstva povjerilo je rukovođenje ovih radova dr. Ivi Horvatu, redovnom profesoru Veterinarskog fakulteta, koji je u toku dugogodišnjih istraživanja izgradio suvremenu vegetacijsku tipologiju naših kontinentalnih šuma, livada i planinskih pašnjaka. On je svojim zalaganjem na terenu i u laboratoriju uspio, da se izvrše radovi, koji su za kratko vrijeme postali sastavni dio naše nauke i prakse, a doživjeli su već dosad veliko priznanje internacionalnih foruma. Uz vlastita istraživanja izvršio je prof. dr. Ivo Horvat još jedan jednako važan rad. Ekipnim kolektivnim radom, Risnjak je postao škola, u kojoj je rukovodilac radova uveo u metode suvremenih vegetacijskih istraživanja jednu čitavu generaciju mladih šumara, koji već danas djeluju u istom smjeru diljem cijele države. Zato Institut za šumarska i lovna istraživanja NRH odaje prof. dr. Ivi Horvatu za rukovođenje ovim radovima puno priznanje.

Ovaj mnogostruki složeni rad započet je uz pomoć Saveznog ministarstva poljoprivrede i šumarstva i zauzimanjem tadašnjeg ministra dr. Vase Čubrilovića. Istraživanja su nastavljena inicijativom potpredsjednika SIV-a ing. Mijalka Todorovića i sekretara Sekretarijata za poljoprivredu i šumarstvo SIV-a dr. Slavka Komara. Završetak radova su omogućili Sekretarijat za poljoprivredu i Sekretarijat za šumarstvo NR Hrvatske, Rektorat Sveučilišta u Zagrebu, a najzad je Institut za šumarska i lovna istraživanja NRH u Zagrebu organizirao sve pripreme radove za štampanje vegetacijskih karata i ovoga pregleda. Vojnogeografski institut Jugoslavenske narodne armije ustupio nam je prvorazredne topografske podloge za izradu vegetacijskih karata i time pridonio, da su naše karte u tehničkom pogledu na najvećoj visini.

Veliku pomoć kod ovih radova pružile su prof. dr. Ivi Horvatu šumarske ustanove u Rijeci, Delnicama, Crnom Lugu, Klani i Gerovu. Može se općenito reći, da su istraživanja kod cijelog upravnog i operativnog šumarstva naišla na razumijevanje i pomoć. Isto su tako spomenutome najspremnije pružili pomoć organi narodne vlasti u pojedinim općinama, na području kojih su se vršila istraživanja.

SADRŽAJ — RESUME

	Str.
Uvodna riječ	5
Predgovor	7
TEMELJNI ČINIOCI U RAZVITKU BILJNOG POKROVA	11
Uvod	11
Kartografske primjedbe	13
Geografski odnosi	15
Geološka građa i petrografski sastav podloge	18
Pedološki odnosi	19
Klima	23
Horizontalna i vertikalna raščlanjenost vegetacije	22
A. Zonalne zajednice	32
B. Vertikalna raščlanjenost zapadne Hrvatske u poredbi s ostalim dinarskim planinama	36
C. Raširenost ostalih vegetacijskih jedinica	37
Sindinamika vegetacijskog pokrova	43
Dinamika pojedinih vrsta	44
Sindinamika biljnih zajednica	45
Historijski faktori u razvitku vegetacije	53
Biljnogeografski položaj i značenje našeg područja	56
Šumsko-gospodarski i poljoprivredni odnosi	58
Prirodoslovno i turističko značenje područja	60
KRATKI OPIS ZAJEDNICA	63
PREGLED REZULTATA	125
LITERATURA	173
PRILOZI: 4 karte biljnih zajednica	
18 slika na tablama	

APERÇU DE LA VÉGÉTATION DE LA CROATIE D'OUEST

Introduction	131
Situation géobotanique	132
Remarques cartographiques	134
Relations géographiques	136
Climat	138
Structure géologique et composition pétrographique du substratum	141
Relations pédologiques	142
Répartitions horizontale et verticale de la végétation	144
A. Les groupements zonaux	144
B. Zonation verticale de la Croatie d'Ouest en comparaison avec les autres montagnes dinariques	147
C. Composition et répartition des autres unités végétales	148
Le syndynamisme de la couche végétale	151
Facteurs historiques dans l'évolution de la végétation	154
La situation géobotanique et la signification de notre territoire	156
Relations économiques forestières et les relations agricoles	157
Importance de notre territoire aux points de vue de sciences naturelles et de tourisme	159
Le groupements végétaux de la Croatie d'Ouest	161
Coup d'œil sur nos résultats	167
L'explication des figures en texte	170
L'explication des photos sur les planches	171
Bibliographie	173
SUPPLÉMENT: 4 cartes des groupements végétaux	
18 photos sur les planches	